



SAHİB ABDULLAYEV

QƏLƏM

(poema)

Qarlı aşırımda, dağ keçidində,
Ana balasını atıb gedəndə,
Qələm də intihar etmək istədi,
Qarabağ düşməyə tərk ediləndə.

Danışır mənimlə o səssiz dillə,
Hələ çox dinəcək, çox söz deyəcək.
Belə görürəm ki, bu qələm mənə,
Elə birlikdə də qəbrə gedəcək...

...Atmaq istəyirəm hərdən qələmi,
Quzu tək mələyir nə qədər fikir.
Ona da yad deyil dünyanın qəmi,
Duyduğum acını məndən çox çəkir.

Yapışıb yaxamdan mənimlə qalır,
Sürüyür yaylağa, arana məni.
Bəzən də özümü özümdən alır,
Tuş edir çiskinə, dumana məni.

Ömrümə taledən düşən ənamdır,
Bəzən acı dildir, bəzən kövrəkdir.
Bəzən o qayğıkeş nurlu anamdır,
Bəzən yarpaq kimi əsən ürəkdir.

Qardaşdan, bacıdan gizlətdiyimi,
Ona söyləmişəm, ona demişəm.
Təkcə o bilibdir gözlədiyimi,
Diliylə bir kəsə sona demişəm.

Toxuyar özünü daşa, divara,
Bəzən haqq yolunda gedər tarana.
Bəzən də ümidlə çıxar yollara,
Hərdən dağa qalxar, enər arana.

Hərdən gözəllikdən, haqdan yazanda,
Dönür bircə əlçim piləyə qələm.
Nə vaxt ki, həqiqət susur qınında,
Dönür bir yumruğa, silləyə qələm.

Ölmüş anasını əmir bir əlik,
Dolur uşaq kimi gözü qələmin.
Elə ikimiz də bir xislətdəyik,
Yandırır əlimi közü qələmin.

Odur həm sirdaşım, bağrıbadaşım,
Mənim dərdlərimi daşıyacaqdır.
Hansı bir yerdəsə mənim başdaşım,
Onun əlləriylə yazılacaqdır.

Əlimdə haqq deyir, haqqı söyləyir,
Bəzən Nəsimi tək soyulur qələm.
Nə vaxt bir Allahsız kəlmə dinləyir,
Köhnə quyulartək oyulur qələm.

Ələnir içindən, keçir içindən,
Döyülmüş taxıltək sovrulur qələm.
Yazsa Qarabağın qəmli köçündən,
Sac üstə buğda tək qovrulur qələm.

Vermişik baş-başa yaxın dost kimi,
Gəzirəm onunla aranı, dağı.
Bir yetim gözündə görəndə nəmi,
Mənimlə birlikdə çıxır cızdağı.

Bir ünə çevrilir, dönür bir səsə
Gedib yurd yerini gəzib dolaşır.
Əgər həqiqəti yazsa bilmirsə,
Onda bu qələmə ölüm yaraşır.

Birinin tapdansa haqqı hardasa,
Bu qələm özünü qılınca çapar.
Haqq gəlib nə vaxtsa yerini tapsa,
O da sakitləşib rahatlıq tapar.

Mənlə birgə yanır hey için-için,
Kül altda qorranan közümdür qələm.
Dözüb əzablara hey əlçim-əlçim,
Qeyrətdir, səbatdır, dözümdür qələm.

Yetimin payını yeyib gəzənlər,
Haqdan danışanda odlanır qələm.
Ədalət yoluna tikan düzənlər,
Görəndə dəli tək dolanır qələm.

Sevən ürəklərin olub həmdəmi,
Könüldən-könülə məktublar yazar.
Hərdən boy göstərsə ayrılıq dəmi,
Onun da köksünə acılar sızar.

Kərəm tapmayanda düymənin sirin,
Onunla birlikdə alışdı qələm.
Sonra da düşünüb o dərin-dərin,
Ülvi məhəbbətdən danışdı qələm.

Düzlüyün uğrunda, haqqın yolunda,
Dayanıb həmişə yarpaq tək əsər.
Bəzən ixtiyarı olmur canında,
Bir nadan əlində o baş da kəsər.

Bir namərd hakimin əliylə hərdən,
Böyük bir sarayı o daşsız qoyur.
Bəzən bəhrələnilib harın nəfsindən,
Böyük bir ocağı o başsız qoyur.

Onunla yazılan şah qanunları,
Bəzən də yazanın özü pozanda,
Dinir köksündəki lal ağırları,
Hər məmur özü bir qanun olanda.

Bəxtiyar görəndə eli, obanı,
Çiçəyi çırtlayar, sifəti gülər.
Qaranlıq içində görsə dünyanı,
Bəzər öz canından, ölməyi gələr.

Bəzən inciyərək durruq üz-üzə,
Halın başa düşmür hərdən şairin.
Salamlar aparır burdan Təbrizə,
Nakam anasına Söhrab Tahirin.

Nə uşaq tanıyır, nə də ailə,
Nə vara baxır o, nə də ki yoxa.
Ağla gəlməyəni gətirir dilə,
Az qalır özünü gözümə soxa.

Bəzən umduğundan çıxanda əli,
Qeyb olan ümidli, sönən arzudu.
Yazdığı bitməsə gödələr dili,
Hərdən yalquzaqdı, hərdən quzudu.

Özündən asılı olmadan hərdən,
Bir nadan məmura mədhiyyə deyir.
Sonra da utanıb xəcalətindən,
Qızmar gün altında buz tək əriyir.

Doğmadan yamanlıq, dostdan saxtalıq,
Görəndə göynəyir o için-için.
Baxır ki, çəkilib göyə halallıq
O çəkmək istəyir dünyadan köçün.

Nədən danışmadı, nədən yazmadı,
Çox vaxt göyərmedi sözü qələmin.
Kəndir axtarmadı, ip axtarmadı,
Asıldı özündən özü qələmin.

Hun babam Assini¹ aldı yanında,
Hərbi təlim keçib öyrətdi nə var.
Attila uduzdu Katalaunda²,
Qələm gözlərindən axıtdı yaşlar.

Sərhədlər kiçildi, torpaq azaldı,
Qələmin köksündə artdı yaralar.
Dözmədi məzarda ney tək sızladı,
Qeyrət etalonu OD ƏR babalar.

İtmiş bir erməni itinə görə,
Nəsrəddin şah ağlar qoydu Təbrizi.
Ah-nalə sığmadı nə göyə, yerə,
Çox ocaqlar söndü, qalmadı izi³.

Dininə istehza edən kafəri,
Hacı öz əliylə tez qılıncladı.
Şah Sultan Yaqubsa o "günahkarı",
Çatırıb hikkəylə özü doğradı⁴.

Koroğlu yeridi qardaş üstünə,
Qırdı qardaşların, "qəhrəman" oldu.
Sonra da qayıdıb döydü döşünə,
Qətlə yetirdiyi müsəlman oldu.

Ruslar yeridilər Gəncə üstünə,
Cavad xan tək qaldı qarı yağıyla.
Qələm də bu dərdi yıgdi köksünə,
Daşdı bu yükü min cür ağrıyla.

Qardaşın halına baxıb kənardan,
Xanların hamısı çəkdi yaxasın.
İbrahim⁵ köməyi umdu yadlardan,
Ərməğan eylədi doğma balasın⁶.

Ərməğan edildi əsirlər kimi,
İranın şahına gül Ağabəyim.
Əliyin itirmiş cüyürlər kimi,
Üzü Qarabağa sızladı bəyim:

**"Əzizinəm, Qarabağ,
Şəki, Şirvan, Qarabağ.
Tehran cənnət olsa da,
Yaddan çıxılmaz Qarabağ"**⁷.

Söz açdı babamdan o lal səsiylə,
Boylandı zamanın dolaylarından.
Yazıldı tarixim onun əliylə,
Ün gəldi Qobustan qayalarından.

Açdı, vərəqlədi o tariximizi,
Ona bir dağ oldu qanlı Çaldıran.
Yazdı, açıqladı, ayıltı bizi:
Qardaşmış qardaşa qılinc qaldıran.

Yadlar taleyimə imza atdılar,
Böldü iki yerə bizi "Gülüstan".
Oldu qismətimiz ağrı-acılar,
Qələm də susmadı, yazdı min dastan.

Neçə il boğulduq yad nəfəsində,
Bütün dəyərlərə arxa çevirdik.
Əridi dilimiz dillər içində,
Günü, güzəranı belə keçirdik.

Boşaldı Zəngəzur, getdi Borçalı,
Göyçəni döndərüb Sevan etdilər.

Oğul doğma yurdu qoyub qaçalı,
Biçarə qələmə divan etdilər.

Allahsız yasaqlar, bəd qadağalar,
Kəsdilər aranı qayalar kimi.
Güc gəldi qələmə həmin ağrılar,
Bozladı hey ağca mayalar kimi.

Qardaş həsrət qaldı doğma qardaşa,
Sahildən sahilə boylandı onlar.
Adları hardasa yazıldı daşa,
Hətta ayrılıqda qaldı məzarlar.

Bükdük boynumuzu dərd bərəsində,
Tikanlı məfillər arxasında biz.
Boylandıq o taya həsrət içində,
Çatmadı doğmaya doğma səsimiz.

Ağlaya bilmədik doğma yasında,
Oynaya bilmədik qardaş toyunda.
Əlli metrlikdən yazılan məktub,
Çatdı əlimizə ilin başında⁸.

Köşəyin itirmiş dəvələr kimi,
Şəhriyar bozladı həsrət içində.
Dişləri tökülmüş həvələr kimi,
Diddi içimizi dərd hər biçimdə.

O tayda nə qədər türk övladının,
Öz ana dilində bir məktəbi yox.
Duz-çörək itirən arsız "hay"ların,
Məktəbinin sayı özlərindən çox.

Mənim türk qardaşım ana dilində,
Danışa bilməyir doğma yurdunda.
Elə bil kəsilib səsi, dili də,
Öz doğma yurdunda yalquzağın da.

Kərkük qan içində, Qarabağ mələr,
Təbrizə uzalı qalıb qolları.
Keçir xəyalından, gör, nələr, nələr,
Hələ ki, bağlıdır onun yolları.

Necə sakit dursun görüb bunları,
Əlimdə özünü öldürən qələm.
Keçirib içindən bu ağrıları,
Bəzən də düşməni güldürən qələm.

Həcəri görəndə kafər əlində,
Səlim bəylər bığın eşdi, yağladı.
Yağı da bu hala baxıb güləndə,
Dözmədi hikkədən qələm ağladı.

Onun nisgili var, onun dərdi var,
Qarabağ biçimdə, Qarabağ boyda.
Nə qədər əsirdir doğma torpaqlar,
Sevinə bilməyir nişanda, toyda.

Evdə arvadına sözü keçməyən,
Millətə rəhbərlik eşqinə düşdü.
Torpaqçün ölmək də yeri göynəyən,
Kasıb şəhidlərin "püskünə" düşdü.

Qarlı aşırımda, dağ keçidində,
Ana balasını atıb gedəndə,
Qələm də intihar etmək istədi,
Qarabağ düşməyə tərk ediləndə

Süd qoxulu əllər ana ardınca,
Uzalı qalsa da, ana dönmədi.
Elə o vaxtdan da çapdı qılınca,
Gündə neçə kərə öldü, dirildi.

Ağbirçək nənələr ağzıdualı,
İsmətdən salındı, təhqir olundu.
Ağsaqqal dədələr: ağır, sanballı,
Qaldı yaman günə, qələm odlandı.

Körpə addımladı ulduza sarı,
Görmədi o günü şəhid atası.
Çilik-çilik oldu çox arzuları,
Bir xoş gün görmədi gəlin anası.

Məmur balaları keyf eylədilər,
Güvənib atanın haram puluna.
Hərdən də ikrahla baxıb güldülər,
Torpağın uğrunda şəhid olana.

Qaldı yurd yerləri yada, yağıya,
İtib çəhlimlərdə ayaq izləri.
Analar yön tutub indi ağıya,
Baxır yurda sarı qəmli gözləri.

Yurdda haray salıb başdaşları,
Övlad o haraya çata bilməyir.
Döndərib yumağa dərd anaları,
Həsərdən, nisgildən yata bilməyir.

Bir boz qurd şöngüyüb Diri dağında⁹,
Üzü yurda sarı müdam ulayır.
Dədə Qurbani də öz "yatağında",
Rahatlıq tapmayıb, aram olmayır.

Kol-kos bürüyübdür sahibsiz qəbrin,
Aşıqlar anası nənəm Pərinin.
Yox olub tərəri dözümlün, səbrin,
Dərdin, gəl, aşkar et dayaz, dərinin.

Əvvəlki şüxluqla axmır Araz da.
Xəcalət çəkir hey Xudafərin də.
Könüllər oxşanmır baharda, yazda.
Sərtləşib sifəti boz kədərin də.

Böyüyür balalar yurdsuz, yuvasız,
Yurdda çinar qalıb köksü yazısız¹⁰,
Atası, anası Qarabağlıdır.
Özü Şəkilidir, ya Şirvanlıdır.

Qoyub məsxərəyə bir elin yasın,
Haqqı tapdalayan məmur görmüşəm.
Qısnayıb divara şəhid anasın:
"Oğlunu cəbhəyə mən göndərmişəm?"

İllər ömrümüzdən yaş aldı getdi,
Arzuya, muraza yetə bilmədik.
Həsərdə ümidlərə daş saldı getdi,
Xudafərin üstə ötə bilmədik.

"Fərman yazanların qələmi sınısın":
Şəhid anasının yüksəldi ahı.
Bu qələm çox görüb el dərdin, yasın,
Axı o neyləsin, nədir günahı?

Yurd həsrəti bir dağ oldu anama,
Üzü yurda sarı boylandı müdam.
Belə arsızlığa, belə duruma,
Mən də qələmimlə uzağam, yadam.

Neçə qəbristanlıq "boy verdi", artdı,
Yurddan uzaq yerdə, uzaq məkanda.
Qələm fikrə dalıb qaşını çatdı,
Bu dərdi yaşayıb, onu duyanda.

Atamın, bacımın, qardaşlarımın,
Yurdumda baş daşı əl eyləyirlər.
Qara tikan basıb qəbrin ətrafın,
Gedə bilmirəmsə, mənə neynirlər?

İndi başa keçib, hörmətli olub,
Səhnəyə lüt çıxıb göbək atanlar.
Biçarə səhnəmiz gör necə dolub,
Gündə neçəsiylə birgə yatanlar.

Hanı Şövkət xanım, hanı Xan əmi,
Bəlkə unudulub Cabbarın səsi?
Yandırır ocaqsız yazıq qələmi,
Bir çox "sənətinin" hey didişməsi¹¹.

Əyləncə yuvası olub ekranlar,
Onların əlindən biz hara gedək?
Siz ey səhnələrdə lüt soyunanlar,
Qoyun körpəmizi tərbiyə edək!

Lənətlə dağladı, yad eylədi o,
Sənəti mal kimi gövsəyənləri.
Səhnədə görməyi istəmədi o,
Cidir atları tək töşüyənləri.

Qulun xətasını əfv etmək üçün,
Ağanın kərəmi yoxa çıxıbdır.
Bir saf məhəbbəti göyərtmək üçün,
Əslinin Kərəmi yoxa çıxıbdır.

Arvadı xarici ölkələr gəzən,
Müdam kişilikdən bol-bol danışdı.
Görərək bunları canından bezən,
Ocaqsız, aloysuz qələm alışıdı.

Kişi küçələrdə hey axşam-səhər,
Birtəhər yaşamaq işi axtarır.
Onu hikkəsindən boğanda qəhər,
Arvad internetdə kişi axtarır¹².

Qoruyaq uşağın göz yaşlarını.
Hələ biz sağ ikən axmasın onlar¹³.
Öləndə islatsın baş daşlarını,
Yanğıyla, həsrətlə bizi ansınlar.

Ömründə torpağa ting sancmayanlar,
Almadan, heyvadan, nardan danışdı.
Yanında balası arvad alanlar,
Namusdan, qeyrətdən, ardan danışdı.

Adam var, bir içim suya həsrətdir,
Adam var hovuzda timsah saxlayır.

Adam var, peşəsi, işi qeybətdir,
Adam var düz sözcün özün dağlayır.

Evdə yol gözləyən uşaqlarına,
Adam var çörəkçün qıyır canına.
Adam var daraşib xalqın malına,
Qızıl diş saldırır öz ceyranına¹⁴.

Duyğular əlində yesir olanda,
Ziyarət etdiyim dərgahdı qələm.
İçimə bir dəli yanğı dolanda,
Çahargahdı qələm, Segahdı qələm.

Başımda at çapan fikri bişirən,
Kösövü sönməyən ocaqdı qələm.
Baxanda başımdan papaq düşürən,
Savalandı qələm, Şahdağdı qələm.

İllərlə mənimlə gəzib dolaşan,
Arzudu, ümidli, gümandı qələm.
Bəzən haqq yolunda yanıb alışan,
Bəzən də azdıran dumandı qələm.

Onunla bir kəlmə yalan söz yazsam,
Oğlumun üzünə baxa bilmərəm.
Həqiqət yolunda bürəyib azsam,
Pisliyə şimşək tək çaxa bilmərəm.

Qarğı qələmlərin yazdıqlarını,
Qızıldan olanlar yaza bilməyir.
Qarğı qələmlərin aydınlarını,
Zamanın küləyi poza bilməyir.

Yazır yana-yana, yazır ağrıyla,
Yazdığı gözünün yaşına düşür.
Nahaq ayaq tutsa haqqın adıyla,
Daş onda qələmin başına düşür.

Hər vaxt kədərimiz bülövlü oldu,
Sevinclər pas atdı, işildamadı.
Ağrı-acılırsa bizimlə qaldı,
İşlək kotan kimi hey parıldadı.

Sevincdən, nəşədən yazıb ürəkdən,
Nə vaxt güldürəcək bu qələm məni?
Yazmasa nə vaxtsa vurub köksümdən,
Vallah öldürəcək bu qələm məni.

...Fərəh boy verəcək onun üzündə,
Özün Qarabağa toxuyacaqdır.
İsa bulağında, Cıdır düzündə,
Bir qəmli şikəstə oxuyacaqdır.

...Danışır mənimlə o səssiz dillə,
Hələ çox dinəcək, çox söz deyəcək.
Belə görürəm ki, bu qələm mənə,
Elə birlikdə də qəbrə gedəcək.

25-26.05.2009;

10-11.07.2009

İZAHLAR:

1. Assi-Attilanın yanında böyüyüb tərbiyə almış, mükəmməl hərbi təhsilə yiyələnmiş və Attilanın döyüş üsullarını tam mənimsəmişdi. Sonralar Romaya qayıtdıqdan sonra imperatorun Dəşti-Qıpçaq işləri üzrə müşaviri olmuşdur. Attiladan öyrəndiklərindən qədərincə bəhrələ-nərək sonralar onun üzərinə yürüş etmişdir.

2. Katalaun çölü - Şimal-şərqi Fransada düzənlik. Attila ilk dəfə həmin düzənlikdəki döyüşdə uduzmuşdu.

3. "İtmiş bir erməni itinə görə" - 1847-ci ildə Təbrizdə (başibəlalı Təbrizim-S.A.) rus konsulluğunda işləyən bir erməninin özünə bənzəyən iti yox olur. Uzun axtarışlardan sonra it tapılmadıqda, rus konsulu şəxsən özü bu barədə Təbriz bəylərbəyisi Məhəmməd xana məlumat verir. "Qeyrətli" bəylərbəyi isə öz növbəsində nə qədər Təbriz əhlini həbs etdirir, əl-ayaqlarını qandalladıb olmanın işgəncələr verdirir. Bu hadisəyə görə etiraz edən təbrizlilərə görə o vaxt Azərbaycanın vəliəhdi olan şahzadə Nəsirəddin necə "qəzəblənsə" bir erməni itinə görə az qala Təbrizi alt-üst edir.

4. "Çatdırıb hikkəylə özü doğradı" - Hacı adlı iman sahibi bir dərviş milliyətcə erməni olan varlı tacir Xacə Mirəkə müsəlmanlığı, yəni islamiyyəti qəbul etməyi tövsiyə edir və bu zaman İslamın fəzilətlərindən uzun-uzadı moizə oxuyur bu erməniyə. Erməni isə dərvişin təklifini rədd edir, hələ desən İslama istehza ilə yanaşır. Hacı da eləməyib tənbellik çəkir qılıncını və bu kafəri öldürür. Bu hadisədən sonra Xacə Mirəkənin oğlu əlüstü Ağqoyunlu hökmdarı Sultan Yaquba şikayət edir. Sultan Yaqub da öz növbəsində Mərənddə gizlənmiş Hacını tapdırıb gətirir. Və qərribə orasındadır ki, həmişə edam hökmünü cəlladların əliylə yerinə yetirən sultan, necə "qəzəblənsə" Hacını xəncərlə özü qətlə yetirir ("qeyrətində" əhsən-S.A) və ömrü edir ki, Hacının cəsədini itlərə atsınlar.

Sultanın qəzəbindən qorxaraq heç kim küçədə atılıb qalmış meyitə yaxın düşə bilmir. Nəhayət, ağsaqqallar sultan ailəsinə yaxın olan, Yaqubun atası Uzun Həsənin məqbərəsinin mütəvəllisi, iman sahibi dərviş Qasım müraciət edirlər. Dərviş Qasım da sultan ailəsinə yaxınlığından bəhrələnilib meyitin küçədən götürülüb müsəlman qaydası ilə dəfn olunmasına şərait yaradır. Bundan xəbər tutan Sultan Yaqub düşünmədən, tərəddüd etmədən belə atasının məqbərəsinin qulluqçusunu da öldürür. Bununla ürəyi soyumayan Sultan Yaqub Təbriz camaatını ağır şəkildə cəzalandırır, şəhəri başdan-başa öz əsgərlərinə talan

etdirir. Bütün bunlardan sonra bu "qeyrət dağarcığı" Xacə Mirəkənin dığasını saraya dəvət edir, ona alimənsəblərə layiq qəbul düzəltdirir və utanıb-qızarmadan, xəcələtindən yerə girmədən baş vermiş olaya görə dığadan üzr istəyir.

5. İbrahim (İbrahimxəlil) xan - Qarabağ xanı (1763-1806) - Çar Rusiyasının qoşunları Gəncəyə hücum edəndə Cavad xanın birləşib düşməne qarşı birgə mübarizə aparmaq təklifinə xanların hamısı, o cümlədən İbrahimxəlil xan da biganə yanaşmışdılar.

6. "Ərməğan eyelədi döğmə balasın" - İbrahimxəlil xan qızı Ağabəyim ağanı öz siyasətinə qurban verərək Fətəli şah Qacara "ərməğan" etmişdi.

7. Ağabəyim ağa (1781-1831) - Azərbaycan şairəsi. Qarabağ xanı İbrahimxəlil xanın qızı. İbrahimxəlil xan tərəfindən zorla Fətəli şah Qacara ərə verilmiş, ədəbi aləmdə "Ağabacı" ləqəbi ilə tanınan kövrək təbli şairə Ağabəyim ağa həmişə Vətən həsrətini, Qarabağ dərdlərini özündə ehtiva edən həzin və lirik şeirlər yazmışdır. Tez-tez qeyd edilən bayatını işlətməyi xoşlayarmış. Çuğulların vasitəsilə bundan xəbər tutan Fətəli şah Qacar bunu ona irad tutanda, Ağabəyim ağa: "Şahım, sizə düz çatdırma-yıblar. Mən: "Tehran cənnətə döndü, Yaddan çıxdı Qarabağ", demişəm", - deyərək vəziyyətdən çıxır.

8. "Çatdı əlimizə ilin başında" - sonralar SSRİ öz siyasətini bir azca yumşaltmış və o taylı - bu taylı azərbaycanlılara biri-birləriylə məktublaşmağa icazə vermişdi. Arazın sahilində üz-üzə olan kəndlərdən biri-birinə yazılan məktublar Moskvadan dolanaraq nə qədər instansiyalardan keçərək neçə aylardan sonra sahibinə çatırdı. Məktub sahibinə çatanda isə çox gec olurdu.

9. Diri dağı - Qafqaz sıra dağlarının cənubda axırıncı dağı. Cəbrayıl rayonu ərazisindədir. Aşıq sənətinin atası Dirili Qurbaninin qəbri həmin dağdadır.

10. "Yurdda çinar qalıb köksü yazısız" - uşaq vaxtlarımızda adımızı zamanlarının yaşdaşı Xan Çinarların gövdəsinə və budaqlarına yazardıq. İllər ötərdi, lakin o yazılar pozulmazdı.

11. "Bir çox "sənətçinin" hey didişməsi" - Vaxtilə sənətçilər öz sanbalları və kübarlıqları ilə seçildilər. Yeniyetmə vaxtı filarmoniya bağında kənardan durub Xan əminin və digər sənətçilərin rəftarlarına, biri-birinə elitar münasibətlərinə o qədər baxmışam ki. İndiki sənətçilərin isə əksəriyyəti biri-biri ilə didişir, gündəmdə qalmaq üçün min hoqqadan çıxırlar. Uzun illərdir ki, iki ağbırçək xalq artistinin didişmələri səngimək bilmir.

12. "Arvad internetdə kişi axtarır" - İnternet saytlarının birində belə bir məlumat yayılmışdı ki, kişi arvadını internetdə başqa kişilərlə yazışanda yaxalamış və onun başını kəsmişdir.

13. Qədim yunan filosofu və riyaziyyatçısı Pifaqor demişdir: "Uşaqlarınızın göz yaşlarını qoruyun ki, onlar bu yaşları sizin qəbriniz üstündə axıda bilsinlər".

14. "Qızıl diş saldırır öz ceyranına" - mətbuatda yayılan xəbərlərə görə yüksək çinli məmurlardan biri hovuzda timsah saxlayır, digəri isə həyətinə saxladığı ceyrana qızıl və brilliantdan diş saldırır.